

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9Csp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822200517
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3822200517.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci žalobcu: O. O., nar. XX.X.XXXX, bytom C., XX. augusta XX/XX, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, IČO: 37 756 508, proti žalovanému: XXX.bank a. s., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřeží 4, IČO: 31 340 890, zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřeží 8/A, IČO: 47 232 471, o zaplatenie finančného zadostučinenia takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie vo výške 3 812 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobcovi súd priznáva nárok na náhradu trov konania od žalovaného v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou z 9.2.2022 domáhal od žalovaného zaplatenia finančného zadostučinenia 3812 eur. Žalobu odôvodnil tak, že dňa 03.09.2013 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o úvere č.1367995276 (ďalej aj len ako „zmluva o úvere“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi peňažné prostriedky vo výške 5.000 eur a žalobca sa zaviazal predmetný úver splatiť v 72 mesačných splátkach. Žalobca na poskytnutý úver uhradil celkovo sumu vo výške 10.082,11 eur. Predmetná Zmluva o úvere bola posúdená ako neplatná v konaní na Okresnom súde Prievidza sp. zn. 5Csp/25/2021, v rámci ktorého súd právoplatným rozsudkom zaviazal žalovaného vydať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 3.645 eur s prísl. Žalobcovi bol zo strany žalovaného poskytnutá na základe Zmluvy úvere suma 5.000,00 eur a reálne žalobca zaplatil žalovanému spolu sumu 10.082,11 eur. Žalovaný sa na úkor žalobcu postupne bezdôvodne obohacoval v období od marca 2018 do marca 2021 až do výšky 5.082,11 eur (10.082,11 - 5.000), z ktorej len časť mu bola priznaná v súdom v konaní OS Prievidza 5Csp/25/2021 z dôvodu premlčania časti nároku. Žalobca má v súlade s § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj len ako „zákon č. 250/2007 Z.z.“) nárok na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Žalovaný, ktorý je bankovou spoločnosťou, je povinný pri výkone svojej činnosti postupovať s odbornou starostlivosťou a v súlade so zákonom. Žalovaný tak v predmetnej veci, ani v mnohých iných veciach nepostupoval, práve naopak žalovaný konal voči žalobcovi spôsobom odporujúcim zákonu. Žalovaný ako bankový subjekt pri poskytovaní spotrebiteľských úverov paradoxne hromadne bez rizika porušuje zákon a pokiaľ mu za to nehrozí žiadna sankcia, tak samozrejme nemá dôvod svoju prax meniť; len mizivá časť poškodených klientov sa so svojimi nárokmi obracia na súd a orgány dozoru (NBS) nemajú právomoc na adekvátny zákrok svoje kompetencie nevyužívajú naplno. Požadované finančné zadostučinenie žalobcu je na jednej strane satisfakciou pre samotného žalobcu, ktorý bol vystavený protiprávnemu konaniu žalovaného, ale súčasne je aj vyjadrením sankcie, ktorá postihuje žalovaného, ktorý závadne konal (rozsudok NS SR 6 Obo 302/2006 z 20.03.2008). Pre stanovenie kritérií výšky primeraného

zadosťučinenia je potrebné vychádzať zo zámeru zákonodarcu a z ustálenej judikatúry, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú. Satisfakčná funkcia vyjadruje odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nebude dopúšťať v takej intenzite. Sankčná funkcia má súčasne dostatočne odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi. Pokiaľ má mať finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, treba vychádzať z toho, že primerané finančné zadosťučinenie by sa malo rovnať majetkovej ujme, ktorá bola spotrebiteľovi spôsobená. Žalovaný dodávateľ má jednoduchú možnosť sa jej plateniu do budúca vyhnúť tým, že bude podnikáť v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi. Hoci sa nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobcu bezpochyby došlo. Žalovaný, ako to vyplýva z rozhodnutia vo veci Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 5Csp/25/2021, prijal od žalobcu plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol. Bezdôvodné obohatenie sa žalovaného je konanie odporujúce dobrým mravom. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalobca bol aj s ohľadom na postoj žalovaného vo veci Okresného súdu Prievidza 5Csp/25/2021, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby, dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Pritom je preukázané, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý žalobcovi predložil na podpis úverovú zmluvu v rozpore so zákonom a snažil sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť sumou 5.082,11 eur počas obdobia marec 2018 až marec 2021. Je verejne známou skutočnosťou, že žalovaný požaduje v obdobných zmluvných vzťahoch odplaty, na ktoré neexistuje platný titul a v registroch spotrebiteľských úverov je evidovaných množstvo neexistujúcich dlhov práve v dôsledku bezodplatnosti resp. neplatnosti mnohých úverových zmlúv. Žalovaný nejaví žiadnu snahu tento nezákonný stav dobrovoľne napraviť alebo mu predchádzať v existujúcich zmluvných vzťahoch a ťaží z toho, že len málo poškodených klientov spotrebiteľov sa dozvie, že boli poškodení a z tých, čo sa to dozvedia iba niekoľkí sú ochotní domáhať sa nápravy aj súdnou cestou. Výška finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie minimálne vo výške 3.812 eur, pričom táto čiastka zodpovedá 75 % zo sumy 5.082,11 eur, o ktorú sa žalovaný chcel na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. Finančné zadosťučinenie v celkovej výške 3.812 eur považuje jednak za primerané na vyrovnanie ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, súčasne aj za určitú satisfakciu za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a aj za sankciu postihujúcu žalovaného, ktorý pri dojednaní úverovej zmluvy závadne konal. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (nálež ÚS ČR, III. ÚS 170/99). Za prvotné základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a samotná výška finančného zadosťučinenia je potom druhotná a sprevádzajúca. Žalobca má preto právo na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy finančného zadosťučinenia (nie zo sumy žalovanej), a priznanie plnej náhrady trov je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP) nakoľko ten sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková S., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H.Beck, 2016, str. 926 - 927). Navrhol aj pripojenie spisu Okresného súdu Prievidza 5Csp/25/2021.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že žalobca ním tvrdený nárok ako ani výšku požadovaného finančného zadosťučinenia v zásade žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil, podľa neho vo vzťahu k výške finančného zadosťučinenia je potrebné vychádzať so zámeru zákonodarcu a ustálenej judikatúry. Žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie určitého finančného zadosťučinenia nevznikla, a preto by jeho priznanie malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právnymi povinnosťami žalovaného ako veriteľa v kontraktáčnom procese a žalobcu ako spotrebiteľa v kontraktáčnom procese. V tomto smere odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.05.2018, sp. zn. 15 Co 76/2017, ktorý na margo primeranosti finančného zadosťučinenia uviedol: „Aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, na ktoré poukazuje okresný súd (sp. zn. 3Obo 147/2007, 6Obo 302/2006) napriek tomu, že v súvislosti s priznanou výškou finančného zadosťučinenia je treba uviesť, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok, totiž vyplýva, že je treba mať na zreteli, že

finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel“, resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca týmto konaním žalovaného strpieť“. Inak povedané, aj keď predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa to, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na jeho ochranu, je treba zrozumiteľne uviesť, či a ktoré práva žalobcu ako spotrebiteľa boli porušené postupom žalovaného a posudzovanou úverovou zmluvou v danom, konkrétnom - tu v prejednávanej veci - prípade.“ „Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnú je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti (výšku uvedenú v petite nemôže súd prekročiť).“ Pri určovaní, či žalobcovi vôbec vznikol nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia je potrebné zohľadniť najmä nasledovné kritériá: intenzita porušenia spotrebiteľského zásahu, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia. Podľa názoru žalovaného nie je postačujúce, že žalobca navrhuje určitú sumu finančného zadosťučinenia, avšak ním požadovanú výšku finančného zadosťučinenia žiadnym spôsobom neodôvodní v tom smere, aký vplyv malo resp. mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jeho osobu, a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Suma, ktorej priznania sa žalobca v tomto spore domáha, nespĺňa ani podmienku primeranosti a jej výška nie je ničím relevantným odôvodnená. Žalobcovi už bola zo strany žalovaného vyplatená suma vo výške 3.645,- eur, a to titulom bezdôvodného obohatenia. Žalovaný (v kontraktáčnom procese veriteľ) teda predmetným vyplatením bezdôvodného obohatenia stratil akúkoľvek „odmenu“ za to, že žalobcovi poskytol peňažné prostriedky. Strata akejkoľvek odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov pritom má pre veriteľov vrátane žalovaného nezanedbateľný ekonomický dosah, keďže sú im odčerpané finančné prostriedky slúžiace predovšetkým na chod podniku, teda náklady na prevádzku, mzdové náklady a pod. Žalovaný má jednoznačne zato, že už samotná konštatovaná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a nútene zaplatené bezdôvodné obohatenie predstavovali pre žalovaného v okolnostiach prejednávanej veci neprimerane tvrdú sankciu. Priznanie akéhokoľvek ďalšieho peňažného plnenia titulom primeraného finančného zadosťučinenia bez toho, aby boli zo strany žalobcu preukázané závažné okolnosti predovšetkým nemajetkovej povahy (preukázanie významného psychického stresu a pod.) by preto neprimerane zvýhodňovalo spotrebiteľa a žalovaného v podstate postihovalo dvojnásobnou sankciou za rovnaké minoritné porušenie právneho predpisu, čo je situácia v právnom štáte v zásade neprípustná. Žalovaný má za to, že zo strany konajúceho súdu je potrebné, vzhľadom k okolnostiam prejednávanej veci, vysporiadať sa aj s tým, či uplatnením práv takýmto spôsobom zo strany žalobcu nedochádza k výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nepožíva právnu ochranu. Napokon je potrebné uviesť aj to, že čo sa týka požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia, aj pokiaľ by konajúci súd vyhodnotil, že nárok žalobcu je daný (s čím žalovaný zásadne nesúhlasí), nemožno sa za žiadnych okolností stotožniť s navrhovanou výškou primeraného finančného zadosťučinenia. Aj pokiaľ by teda súd mal za to, že žalobcovi vznikol nárok na priznanie finančného zadosťučinenia, bolo by možné uvažovať len o určitej „symbolickej“ sume (max. vo výške 200,- eur), nie o sume 3.812,- eur, ktorú požaduje žalobca. Suma vo výške 3.812,- eur je v tomto prípade neadekvátna a jej priznanie by malo za následok spôsobenie značnej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami žalovaného a žalobcu. Žalovaný rovnako nesúhlasí s tým, ako žalobca navrhuje rozhodnúť o trovách konania, a teda že prvoradá je potrebné posudzovať, že do žalobcovho práva vôbec bolo zasiahnuté, pričom výška priznaného finančného zadosťučinenia je až druhoradá. Podľa názoru žalovaného plnú náhradu trov konania pri čiastočnom úspechu žalobcu v spore priznať nemožno.

3. K tomu právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca sa úspešne domáhal porušenia práva alebo povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, výsledkom čoho je právoplatný rozsudok OS Prievidza, sp. zn. 5Csp/25/2021 zo dňa 11.10.2021, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 3.645 eur s prísl. Tomuto

meritórnemu konaniu predchádzal úspešný návrh žalobcu na neodkladné opatrenie vo veci OS Prievidza sp. zn. 16Csp/17/2021, na základe ktorého súd uznesením zo dňa 09.04.2021 zakázal žalovanému výkon zrážok zo mzdy žalobcovi a súčasne uložil žalobcovi povinnosť podať voči žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia. Skutočná výška nároku žalobcu na bezdôvodné obohatenie činila až 5.082,11 eur s prísl. a neuhradený rozdiel (premlčaný nárok 1.437,eur s prísl.) je doposiaľ naturálnou pohľadávkou žalobcu voči žalovanému. Právoplatné rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení (OS Prievidza 16Csp/17/2021) a o vydaní bezdôvodného obohatenia žalobcovi (OS Prievidza 5Csp/25/2021) sú iba následkom porušenia povinností zo strany žalovaného ako poskytovateľa úveru. Žalovaný konal v rozpore s osobitným právnym predpisom (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) slúžiacim na ochranu spotrebiteľa pri poskytovaní spotrebiteľských úverov zo strany veriteľov (spoločnosti s odbornou prevahou nad spotrebiteľom). Nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie je daný, pretože žalobca v postavení spotrebiteľa uspel proti žalovanému dodávateľovi v konaniach OS Prievidza pod sp. zn. 16Csp/17/2021 a sp. zn. 5Csp/25/2021. Pre vznik tohto samostatného právneho nároku právna norma § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nič ďalšie nepredpokladá. Porušenie práv poškodeného spotrebiteľa bolo právoplatne judikované v konaní tohto súdu pod sp. zn. 16Csp/17/2021 a sp. zn. 5Csp/25/2021. Podľa Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Citované ustanovenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. ... Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby bola spotrebiteľovi privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“ Priložené: Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 v spojitosti s Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: III. ÚS 124/2020 zo dňa 15.04.2020. Podľa Rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 13Co/80/2016 zo dňa 20.03.2018: „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“ Priložil k tomu Rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 13Co/80/2016 zo dňa 20.03.2018. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený aj vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi. Je preto založený na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Výsledkom prijatým na základe takejto žaloby, sa deklaruje existencia protiprávneho konania žalovaného ako dodávateľa. Účel, ku ktorému má uvedená žaloba slúžiť, je zabrániť takémuto konaniu odporujúcemu zákonu, ktorý poškodzuje práva spotrebiteľov. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie je uplatnený v rozsahu 75% zo sumy vzniknutého bezdôvodného obohatenia (t. j. zo sumy 5.082,11 eur), o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným právnym nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátna sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. (Rozhodnutie KS v Prešove, sp. zn.: 7Co/125/2019 zo dňa 27.02.2020). Pri posudzovaní výšky zadosťučinenia v predmetnej veci treba vziať do úvahy nasledovné skutočnosti: trvanie materiálnej ujmy v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia (od 13.03.2018 do 14.04.2021), spôsobená materiálna ujma (bezdôvodného obohatenie na strane dodávateľa vo výške 5.082,11 eur) sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu spotrebiteľa a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny (v

spoločnej domácnosti žalobcu žili v rokoch 2018 -2021 4 osoby, z toho jedno maloleté dieťa a ďalšie dieťa navštevovalo vysokú školu), nezákonnými zrážkami zo mzdy žalobcu získaval žalovaný bezdôvodné obohatenie a zároveň týmto došlo aj k poškodeniu dobrého mena žalobcu u zamestnávateľa (neplatič), čo bolo zastavené až neodkladným opatrením Okresného súdu Prievidza 16Csp/17/2021, k dobrovoľnému splneniu nároku žalovaným dodávateľom nedošlo ani po vydaní neodkladného opatrenia v konaní požiadavke primeranosti zodpovedá zohľadnenie charakteru porušenia práva dodávateľom, správania sa dodávateľa pred podaním žaloby, ako aj následkov porušenia práva na spotrebiteľa. Ak spotrebiteľovi hrozila pre porušenie jeho práv majetková ujma, potom výška primeraného finančného zadosťučinenia môže dosiahnuť až výšku hroziacej majetkovej ujmy. Poukázal na bod č. 24. rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 7Co/125/2019 zo dňa 27.02.2020, ktoré sa zaoberalo výškou primeraného zadosťučinenia predstavujúcou výšku bezdôvodného obohatenia, kde sa uvádza: „Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 1.276,98 eur tak ako to určil súd prvej inštancie. Táto čiastka zodpovedá sume 976,98 eur, o ktorú sa chcel žalovaný na úkor žalobkyne, bezdôvodne obohatiť, ku ktorej je potrebné pripočítať sumu po 150,- Eur za každú zmluvnú podmienku, o ktorej neprijateľnosti sa rozhodlo...Tako priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 1.276,98 Eur je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní dvoch úverových zmlúv závadne konal.“ (Rozsudok Krajského súdu OS Prievidza 16Csp/17/2021, zaťažujúci priebeh súdneho konania OS Prievidza 5Csp/25/2021, v priebehu ktorého žalovaný nárok kontinuálne popieral a v rámci konania bola žalobca vypočúvaný, stres a psychické vypätie žalobcu spotrebiteľa spojené so zrážkami zo mzdy a s uplatnením nároku voči veľkej banke súdnou cestou (zdravotné ťažkosti - nespavosť, hypertenzia, nervozita), zmena pracoviska žalobcu za účelom zvýšenia príjmu zo železničnej stanice Nováky na železničnú stanicu v Leopoldove, z toho vyplývajúce odlúčenie od rodiny, nestíhanie domácich povinností a vznik napätia v rodine, žalobca mal ďalšie úverové záväzky, čo popri všetkom výrazne sťažovalo jeho situáciu v dôsledky pravidelného úbytku z jeho mzdy v dôsledku nezákonných zrážok žalovaného (potvrdenie o platbe úveru na bývanie SLSP, a.s. úver Home Credit Slovakia, a.s.. splátka, Štedrá karta CTLS 01/2016/-11/2025). O tom svedčia priložené rodné listy detí 2 x a potvrdenia o návšteve školy oboch detí (2018 až 2021), potvrdenie o zdravotných ťažkostiach žalobcu - hypertenzia atď. (2018 až 2021), zmluva so SLSP, a.s. (s uvedením výšky splátky, prvej a poslednej splátky), zmluva Home Credit Slovakia, a.s. (s uvedením výšky splátky, prvej a poslednej splátky) zmluva Štedrá karta (s uvedením výšky splátky, prvej a poslednej splátky), potvrdenie o zmene pracoviska. Porušenie právnych povinností žalovaným viedlo k zhoršeniu majetkovej a sociálnej situácie žalobcu a jeho rodiny. Na základe uvedeného intenzita zásahu do práv žalobcu bola v predmetnej veci rozsiahla. Výšku žiadaného primeraného finančného zadosťučinenia považuje za primeranú plniac svoju satisfakčnú a sankčnú funkciu. Pri posudzovaní primeranosti výšky finančného zadosťučinenia potrebné vziať do úvahy aký môže mať konkrétna suma dopad na samotného žalovaného t. j. do akej miery to môže ovplyvniť jeho ekonomické správanie a do budúcnosti zlepšiť jeho disciplínu pri dodržiavaní spotrebiteľských práv. Inak povedané aká sankcia by mohla byť pre žalovaného primeraná a odrádzajúca, aby sa mu neoplatilo porušovať spotrebiteľské predpisy. Podľa verejne dostupných údajov na portáli finstat.sk v roku 2020 boli celkové výnosy žalovaného v sume 214.443.000 eur a zisk v sume 44.358.000 eur. Zdroj: <https://www.finstat.sk/31340890> Podľa hospodárskej situácie žalovaného možno bez pochyb usudzovať, že požadovaná výška finančného zadosťučinenia nemôže žalovaného v jeho ekonomickej činnosti nijako ohroziť. Pritom je potrebné zohľadniť, že prípad žalobcu nie je bežným už v tom, že sa vôbec dostal pred súd a bol už právoplatne súdom v časti rozhodnutý. Väčšina poškodených spotrebiteľov sa v obdobných situáciách aktívne nebráni a pasívne vyhovie nezákonným nárokom dodávateľa akým je aj žalovaný, či už z nevedomosti alebo zo strachu, a preto sa pred súd väčšina obdobných vecí ani nedostane. Je všeobecne známou skutočnosťou, že obdobných spotrebiteľských úverov uzatvára žalovaný tisíce a tieto zmluvy sú pripravené formuláravo a obsahujú teda totožné resp. obdobné zmluvné podmienky. Pokiaľ v predmetnej veci došlo k porušeniu spotrebiteľských predpisov žalovaným, potom logicky došlo k porušeniu povinnosti aj vo všetkých obdobných zmluvných vzťahoch žalovaného v danom období. Žalovanému sa oplatí riskovať súdny spor pokiaľ by to bolo tak, že bude povinný poškodeným spotrebiteľom vrátiť maximálne sumu bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom a popritom nahradiť iba symbolickú, bagateľnú sumu finančného zadosťučinenia. Priznanie požadovaného finančného zadosťučinenia žalobcovi sa javí byť preto primerané aj s ohľadom na majetkové postavenie žalovaného a jeho pozíciu na bankovom trhu na Slovensku. Na podporu argumentácie pripojil v prílohe aktuálne

rozhodnutie v obdobnej právnej veci žalovaného, rozsudok OS Vranov nad Topľou sp. zn. 4Csp/11/2020 zo dňa 10.09.2021 s doložkou. Navrhol k okolnostiam a dôvodom uplatneného nároku na finančné zadosťučinenie vypočuť žalobcu Milana Ďuríka.

4. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že nárok je odvodený od výšky plnení, ktoré musel žalovaný uhradiť. Základom nároku je rozhodnutie Okresného súdu Prievidza, ktorým bolo konštatované porušenie práv a povinností a zo strany žalobcu boli súdu predložené listiny, ktoré preukazujú rodinné, pracovné pomery a ďalšie záväzky žalobcu, ktoré objektívne vykresľujú situáciu v období bezdôvodného obohacovania sa žalovaným, čo bolo od marca 2018 do marca 2021, k týmto okolnostiam navrhol vypočuť žalobcu.

5. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že požadovaná výška je neprimeraná, žalovaný už vyplatil žalobcovi viac ako 3000 eur z titulu bezdôvodného obohacovania. Premičané splátky nemôžu byť uplatňované ako finančné zadosťučinenie.

6. Sám žalobca na pojednávaní vypovedal, že obdobie, na ktoré poukázal jeho právny zástupca, bolo pre neho dosť ťažké, v rodinnom, osobnom, pracovnom živote a aj v jeho živote profesionálnom. Mal dve vyživované deti, jeden syn chodil na vysokú školu, druhý na základnú školu. Mali štvorčlennú rodinu, družka, deti a on. Táto vec sa odzrkadľovala na jeho psychickom stave, trpel nespavosťou, nevedel sa v práci sústrediť. To sa odzrkadľovalo aj na jeho zdravotnom stave, má hypertenziu, v práci bol vykreslený ako neplatič, ako človek, ktorý si nevie dávať pozor na financie. V práci predtým odrobil 35 rokov bez problémov. Zťažovali ho v súvislosti s týmto úverom bezdôvodné telefonáty, odpisovanie vyjadrení na súd. Bola na neho podaná aj exekúcia v Banskej Bystrici od banky, exekúcia sa týkala druhého prípadu úveru, ktorý mal uzavretý so žalovaným. Po podaní odporu Krajský súd v Banskej Bystrici to zrušil a zástupca banky zobral žalobu späť. V rodinnom živote vznikali konfliktné situácie, či medzi manželkou alebo rodičmi, ktorí mu nedôverovali a vo svojom okolí vytváral napätie. Tým pádom sa mu znížila životná úroveň, musel rozmýšľať, ako sa postará o rodinu, ako zabezpečiť prostriedky pre živobytie. Od 1.12.2018 mu bola poskytnutá možnosť ísť pracovať na pracovisko do Leopoldova. Ponuku prijal, lebo mu bola sľúbená vyššia mzda. To sa odzrkadľovalo v tom, že sa nemohol venovať rodine, pretože bol od nich ďaleko. Úlohy v práci si plnil svedomito, snažil sa bojovať so stresom, má zodpovednú prácu. Išlo o roky 2018 - 2021. Predtým nemal zvýšený tlak, pamätá si, že mu bolo zle koncom roka 2021. Každé tri roky majú povinné preventívne prehliadky, tlak mal predtým v poriadku. V tejto veci mu boli uplatňované zrážky zo mzdy, napriek tomu mal telefonáty, že nespláca úver, hoci zrážky stále bežali. Od roku 2020 mu bezdôvodne začali strhávať sumu 100 eur, hoci dovtedy mu strhávali 84 eur (spoločnosť R Collectors). Telefonáty v súvislosti s úverom mal raz za dva týždne. Pokiaľ by nebol vystavený tejto situácii, miesto svojho pracoviska by nezmenil. Mal ďalšie splátky, hypotekárny úver, úver „Štedrá karta“ a úver v Home Credit. O výkone zrážok zo mzdy sa dozvedel od účtovníčky, ktorá mu to oznámila. Pre jeho rodinný rozpočet to bolo citeľné. Predtým pracoval na železnici v Novákoch, zmenil len miesto výkonu práce, v Leopoldove to bolo nové pracovisko, ktoré bolo viac vyťažené, a v takom prípade, keď ľudia robia na takomto mieste majú vyššie odmeny, mesačne tam zarobil viac o 80 eur v priemere a viac, avšak mal platené ubytovanie, teda celkovo to bolo výhodnejšie. Predtým cestoval z Handlovej do Novák. Splácal hypotéku 105,94 eur, úver „Štedrá karta“ mesačne 72,50 eur, Home Credit 46,84 eur a dva úvery v Poštovej banke 100 eur a 135 eur mesačne. Zrážky zo mzdy mu boli realizované preto, že bol zrejme v omeškaní. Vôbec sa od Poštovej banky nedozvedel, že mu niečo také hrozí. Nevie si spomenúť či podpisoval Dohodu o zrážkach zo mzdy. Zrejme to bolo v zmluve.

7. Súd sa okrem výsluchu žalobcu oboznámil aj s listinnými dôkazmi prečítaním: s potvrdením čl. 33, s rodným listom čl. 34, s potvrdením o návšteve školy čl. 34, s rodným listom čl. 35, s potvrdením o ukončení štúdia čl. 35 druhá strana, s lekárskeym potvrdením čl. 36, s úverovou zmluvou čl. 37, s prijatím návrhu čl. 38, s návrhom zmluvy čl. 39, so zmluvou čl. 72, 73, s pripojeným spisom OS PD 5Csp/25/2021, z neho najmä rozsudkom, uznesením Okresného súdu Prievidza 16Csp17/2021.

8. Vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16Csp/17/2021, súd uznesením zo dňa 09.04.2021 neodkladným opatrením zakázal žalovanému výkon zrážok zo mzdy žalobcovi a súčasne uložil žalobcovi povinnosť podať voči žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohacovania v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia. Súd v tomto konaní zistil, že žalovaný dňa 12.1.2015 doručil zamestnávateľovi žalobcu Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s., so sídlom Drieňová 24, 820 09 Bratislava, listinu

označenú ako „Žiadosť o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy“ zo dňa 5.1.2015, v ktorej žalovaný žiada zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu na tam uvedený bankový účet s tam uvedeným variabilným symbolom č. 1367995276 v súvislosti so Zmluvou o úvere č. 1367995276 uzatvorenej dňa 3.9.2013 medzi žalobcom a žalovaným. Zrážky zo mzdy žalobcu mali byť vykonávané na podklade dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je zakomponovaná v časti 3 v bode 7 Zmluvy o úvere. Na základe uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy začal zamestnávateľ žalobcu uskutočňovať zo mzdy žalobcu zrážky od mesiaca január 2015 a tieto zrážky zo mzdy žalobcu boli ku dňu podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia realizované. Existovala dôvodná obava, že ďalšími vykonanými zrážkami zo mzdy, by zo strany žalovaného došlo k získaniu peňažných prostriedkov, na ktoré v skutočnosti nemal platný právny titul. K uvedenému stavu však už došlo, a to momentom, keď žalovaný prijal od žalobcu prvýkrát úhradu nad rámec istiny poskytnutého úveru. Ďalším prípadným zachovaním doteraz nastoleného stavu, by sa ešte viac prehĺbila intenzita nedôvodného zásahu do majetkových práv žalobcu. Ako listinné dôkazy žalobca predložil Zmluvu o úvere č. 1367995276 zo dňa 3.9.2013, žiadosť o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 5.1.2015 a oznámenie zamestnávateľa žalobcu o vykonávaní zrážok zo mzdy zo dňa 5.3.2021. Súd v tomto konaní zistil, že žalovaný vyzval zamestnávateľa žalobcu, Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s., so sídlom Drieňová 24, 820 09 Bratislava na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu na základe Zmluvy o úvere č. 1367995276 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 3.9.2013, z dôvodu, že žalobca ako dlžník porušil ustanovenia zmluvy týkajúce sa splácania svojho záväzku, čím sa dostal do omeškania, a preto si žalovaný ako veriteľ uplatnil svoj zákonný nárok a požiadal o vykonávanie mesačných zrážok zo mzdy žalobcu v sume 135,- eur. Tiež mal súd za preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 3.9.2013 Zmluvu o úvere č. 1367995276, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov žalobcovi v sume 5.000,- eur. Výška mesačnej splátky úveru predstavovala 123,85 eur. V bode 7. zmluvy bolo obsiahnuté ustanovenie, kde podpisom zmluvy zároveň zmluvné strany uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá mala byť zabezpečením pohľadávky Poštovej banky, a. s. vzniknutej zo Zmluvy o úvere. Žalobca podpisom zmluvy mal udeliť výslovný súhlas na predloženie tejto dohody platiteľovi mzdy klienta; dohoda sa mala vzťahovať i na budúceho platiteľa mzdy, ako aj na iné príjmy žalobcu ako klienta. Súd má ďalej preukázané, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu, ktoré tento aj začal vykonávať. Z oznámenia zamestnávateľa žalobcu o vykonávaní zrážok zo mzdy zo dňa 5.3.2021 mal súd preukázané, že v období od januára 2015 do februára 2021 zamestnávateľ žalobcu Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s., celkovo zrazil zo mzdy žalobcu pre veriteľa - žalovaného, spolu 9 147,85 eur. Súd v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia konštatoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným a je obsiahnutá v Zmluve o úvere č. 1367995276 zo dňa 3.9.2013, ktorú zabezpečuje. Preto nie je možné na ňu hľadieť ako na samostatnú zmluvu, ale len ako na jednu zo zmluvných podmienok uzavretej úverovej zmluvy a teda je možné skúmať jej prípadnú neprijateľnosť. Uvedenou dohodou o zrážkach zo mzdy boli zabezpečené nie len dojednané splátky úveru, ale aj mnohé bližšie nešpecifikované ďalšie plnenia pričom spotrebiteľovi výška týchto ďalších nárokov nie je vopred, v čase uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, známa a vyčísľuje ich dodávateľ, pričom ich uhradenie môže dosiahnuť prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, bez toho, aby výška pohľadávok, ktoré voči spotrebiteľovi takto uplatní, podliehala súdnej kontrole. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak zabezpečuje nie len poskytnutý úver, ale aj široký okruh ďalších možných nárokov žalovaného, ktorý si tieto môže prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy uspokojiť, a to aj keby sa jednalo o nároky len putatívne (domnelé). V uvedenej možnosti zrážať spotrebiteľovi zo mzdy a iných príjmov aj prostriedky nad dojednanú sumu celkovej čiastky, ktorú mal zaplatiť za dojednaný úver, a to bez súdnej kontroly, len na základe vyčíslenia žalovaného, videl súd ustanovenie zakladajúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pre ktorú súd predbežne (bez snahy prejudikovať budúce rozhodnutie) považoval uzavretú Dohodu o zrážkach zo mzdy za neprijateľnú podmienku uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto za neplatnú, preto súd posúdil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný.

9. Vo veci Okresného súdu Prievidza 5Csp 25/2021 sa žalobca (totožný žalobca v tomto konaní) domáhal vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným bola súdom v tomto konaní posúdená ako absolútne neplatná. Súd v tomto konaní skúmal, či predmetná zmluva o úvere dostupná pôžička, bola uzavretá platne. Keďže ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, zákon vyžaduje pre takúto zmluvu písomnú formu (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.). Pre uzavretie zmluvy písomnou formou bolo potrebné, aby došlo k písomnému prijatiu návrhu, pričom platí, že včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi. V danej veci k takémuto prijatiu návrhu nedošlo, pretože žalovaný ako veriteľ neprijal

návrh žalobcu ako dlžníka bez výhrad a zmien. Žalobca v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru nemal vedomosť o všetkých podstatných náležitostiach zmluvy o úvere, a to napr. o výške úrokovej sadzby, výške mesačnej splátky, celkovej výške nákladov spojených s úverom. Tieto údaje boli žalovaným vpísané do zmluvy o úvere po tom, čo žalobca vypísal a podpísal žiadosť/zmluvu o poskytnutie úveru. Prijatie návrhu so zmenami, doplnkami, ktoré vytvárajú základné zákonné náležitosti zmluvy, nemôže byť účinným prijatím návrhu na uzatvorenie písomnej zmluvy, ale predstavuje len nový návrh na uzatvorenie zmluvy (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktorý ale žalobcovi nebol predložený na odsúhlasenie a podpísanie. Pri písomných zmluvách pritom platí, že aj prijatie návrhu musí byť uskutočnené písomne a musí byť žiadateľovi o prijatie návrhu aj doručené. V žiadnom prípade nemôže žiadosť o poskytnutie úveru nahrádzať zmluvu o úvere, pretože v čase podávania žiadosti neboli žalobcovi ako spotrebiteľovi zrejme podstatné náležitosti zmluvy o úvere (ako napr. úroková sadzba), resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nič na tom nemení to, že postup pri uzatváraní zmluvy tak, ako ho realizoval žalovaný, je (jednostranne) upravený v jeho obchodných podmienkach. Zmluva o úvere preto nemohla byť uzavretá platne pre rozpor s citovanými zákonnými ustanoveniami (§ 39 Občianskeho zákonníka). Keďže k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi stranami nedošlo, žalovaný poskytol žalobcovi sumu 5.000,- eur bez právneho dôvodu. Žalobca túto sumu žalovanému uhradil, o čom svedčí aj listina „aktuálny stav úveru ku dňu 21.6.2021“. Žalovanému voči žalobcovi iný nárok než nárok na vrátenie sumy 5.000,- eur nevznikol a pokiaľ mu zo strany žalobcu boli uhradené finančné prostriedky prevyšujúce sumu 5.000,- eur, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu. Bolo preukázané, že žalobca uhradil žalovanému celkom sumu 10.082,11 eur, pričom v konaní si voči nemu uplatnil iba nárok na zaplatenie sumy 4.590,- eur. Podľa vyjadrenia žalobcu ide o plnenie poskytnuté žalovanému v období od 13.7.2018 do 14.4.2021, t. j. 34 x suma po 135,- eur. Žalovaný voči nároku žalobcu vzniesol námietku premlčania, a preto súd skúmal, či tento nárok je premlčaný. Trojročná objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu voči žalovanému začala plynúť od okamihu každého poskytnutého plnenia a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie sumy, ktorá bola žalovanému z jeho strany uhradená v období dvoch rokov pred podaním žaloby (t. j. počas plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby). Vzhľadom k tomu, že podľa zákona č. 62/2020 Z.z. došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby v čase od 27.3.2020 do 30.4.2020 a od 19.1.2021 do 28.2.2021, t. j. počas doby 76 dní, bolo potrebné pri plynutí subjektívnej premlčacej doby túto skutočnosť zohľadniť. Žalobca podal žalobu na súd dňa 21.4.2021, preto má nárok na zaplatenie súm poskytnutých žalovanému v období od 5.2.2019 do 21.4.2021. Podľa údajov v listine „aktuálny stav úveru ku dňu 21.6.2021“ ide o 27 splátok po 135,- eur, čo celkovo predstavuje sumu 3.645,- eur. Pokiaľ si žalobca uplatnil nárok nad uvedenú sumu, súd ho považoval za nedôvodný z dôvodu jeho premlčania. Teda výška nároku žalobcu na bezdôvodné obohatenie činila až 5.082,11 eur s prísl. a neuhradený rozdiel (premlčaný nárok 1.437,eur s prísl.) je doposiaľ naturálnou pohľadávkou žalobcu voči žalovanému.

10. Z rodných listov a potvrdení súd zistil, že v čase realizácie zrážok žalovaným, teda v čase nezákonného zásahu žalovaného do majetkovej sféry žalobcu na základe neplatnej zmluvy mal žalobca maloletého syna V. O., nar. XX.X.XXXX, v roku 2018-2021 bol žiakom III. až V. triedy. Jeho syn O. O., nar. XX.X.XXXX XX.X.XXXX ukončil štátnou skúškou štúdium na T. riadenia a informatiky R. univerzity v R..

XX. Z úverovej zmluvy uzavretej žalobcom so spoločnosťou C. Y. Z. z 18.3.2013 vyplýva povinnosť splátok 41,22 eur mesačne do 18.3.2020, z úverovej zmluvy uzavretej so Slovenskou sporiteľňou a.s. z 18.3.2013 vyplýva výška minimálnej splátky 45 eur.

12. Z lekárskej správy MUDr. Holendovej z 23.12.2021 vyplýva, že žalobcovi bola diagnostikovaná novozistená artérová hypertenzia, doteraz neliečená, boli predpísané lieky. Z potvrdenia zamestnávateľa Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia a. s. Bratislava, žalobca mal pravidelné pracovisko do 30.11.2018 Ul. G. Košťála 159, Nováky, od 1.12.2018 Ul. Nádražná 29 Leopoldov.

13. Na základe vykonaného dokazovania mal súd zistený skutkový stav ako ho tvrdil žalobca:

a) Zo spisu tunajšieho súdu 16Csp 17/2021 vyplýva, že v období od januára 2015 do februára 2021 zamestnávateľ žalobcu Železničná spoločnosť Y. Z., a. s., na žiadosť žalovaného celkovo zrazil na základe dohody o zrážkach zo mzdy zo mzdy žalobcu pre veriteľa - žalovaného, spolu 9 147,85 eur, mesačnými splátkami 135 eur. Súd to konštatoval, že dohodou o zrážkach zo mzdy boli zabezpečené nie len dojednané splátky úveru, ale aj mnohé bližšie nešpecifikované ďalšie plnenia, pričom spotrebiteľovi výška týchto ďalších nárokov nie je vopred, v čase uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, známa a

vyčísľuje ich dodávateľ, pričom ich uhradenie môže dosiahnuť prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, bez toho, aby výška pohľadávok, ktoré voči spotrebiteľovi takto uplatní, podliehala súdnej kontrole. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak zabezpečuje nie len poskytnutý úver, ale aj široký okruh ďalších možných nárokov žalovaného, ktorý si tieto môže prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy uspokojiť, a to aj keby sa jednalo o nároky len putatívne (domnelé). V uvedenej možnosti zrážať spotrebiteľovi zo mzdy a iných príjmov aj prostriedky nad dojednanú sumu celkovej čiastky, ktorú mal zaplatiť za dojednaný úver, a to bez súdnej kontroly, len na základe vyčíslenia žalovaného, videl súd ustanovenie zakladajúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nezákonný zásah do majetkových práv žalobcu trval v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia od 13.03.2018 do 14.04.2021, kedy bol odvrátený až neodkladným opatrením súdu. Takéto nezákonné zrážky zo mzdy nepochybne sťažovali jeho situáciu v dôsledku pravidelného úbytku z jeho mzdy, popritom musel plniť svoje ďalšie záväzky (potvrdenie o platbe úveru na bývanie SLSP, a. s. úver Home Credit Slovakia, a. s.. splátka, Štedrá karta CTLS 01/2016/-11/2025).

b) Žalovaný tak v uvedenom období dosiahol bezdôvodné obohatenie vo výške 5.082,11 eur, čo sa nepochybne premietlo do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny, s ktorým v spoločnej domácnosti žalobcu žili v rokoch 2018 -2021 žalobca, jeho manželka, jedno maloleté dieťa a ďalšie dieťa navštevujúce vysokú školu.

Nezákonnými zrážkami zo mzdy žalobcu zároveň bolo spochybnené dobré meno žalobcu u zamestnávateľa, pretože bol žalovaným označený v žiadosti o realizáciu zrážok zo mzdy ako neplatič, čo bolo zastavené až neodkladným opatrením Okresného súdu Prievidza 16Csp/17/2021.

c) K dobrovoľnému splneniu nároku žalovaným nedošlo ani po vydaní neodkladného opatrenia. V konaní Okresného súdu Prievidza 5Csp/25/2021, sa opätovne žalobca musel brániť súdnou cestou, v priebehu konania žalovaný nárok popieral, súd žalobcu vypočúval, s čím sú aj podľa názoru súdu spojené stres a psychické vypätie, ktoré mohlo v spojitosti predtým realizovanými neobmedzenými zrážkami zo mzdy viesť k ťažkostiam uvádzaným žalobcom a preukázaným aj lekárskeym potvrdením, teda k nespavosti a hypertenzii.

d) Z výpovede žalobcu a potvrdenia zamestnávateľa vyplýva, že žalobca s cieľom zvýšenia príjmu zmenil pracovisko zo železničnej stanice Nováky na železničnú stanicu v Leopoldove, z čoho logicky vyplýva zvýšené odlúčenie od rodiny a s tým spojené dôsledky na kvalitu rodinných vzťahov.

14. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Povaha takejto žaloby o zaplatenie primeraného zadosťučinenia ako osobitného právneho prostriedku ochrany spotrebiteľa (a teda nie ako určovacej žaloby) bola naznačená už v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 14. septembra 2016 sp. zn. 6 Cdo 389/2015. V tomto rozhodnutí najvyšší súd v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva, konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve, čo v tomto prípade bolo naplnené jednak uznesením Okresného súdu Prievidza 16Csp17/2021 ako aj rozsudkom Okresného súdu Prievidza 5Csp 25/2021, v ktorých boli konštatované viacnásobné porušenia práv žalobcu - plnenie bez právneho dôvodu

žalovanému, na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve, realizácia zrážok zo mzdy bez akéhokoľvek obmedzenia.

Podľa ustálenej judikatúry, s poukazom na závery uznesenia Najvyššieho súdu z 30.1.2019 6Cdo 127/2017 podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. , spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarcu pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

15. Súd sa stotožňuje okrem záverov o rozsahu nezákonných zásahov žalovaného jednak do majetkovej sféry žalobcu, ale následne i do rodinného života a zdravia žalobcu (bod 13 rozsudku), aj s tým názorom žalobcu, že pokiaľ má mať finančné zadosťučinenie aj sankčnú úlohu, musí byť spôsobilé pôsobiť na konanie žalovaného aj do budúcnosti. Neboli spochybnené tvrdenia žalobcu, že „ podľa verejne dostupných údajov na portáli finstat.sk v roku 2020 boli celkové výnosy žalovaného v sume 214.443.000 eur a zisk v sume 44.358.000 eur. Zdroj: <<https://www.finstat.sk/31340890>> „ a teda podľa hospodárskej situácie žalovaného možno bez pochyb usudzovať, že požadovaná výška finančného zadosťučinenia nemôže žalovaného v jeho ekonomickej činnosti nijako ohroziť. Nepochybne a aj z činnosti súdu je známe, že prípad žalobcu, ktorý sa porušenia práv domáhal, nie je bežným. Súd sa stotožňuje aj s názorom žalobcu: „že väčšina poškodených spotrebiteľov sa v obdobných situáciách aktívne nebráni a pasívne vyhovie nezákonným nárokom dodávateľa akým je aj žalovaný, či už z nevedomosti alebo zo strachu, a preto sa pred súd väčšina obdobných vecí ani nedostane. Preto z obdobných spotrebiteľských úverov plynú žalovanému finančné prostriedky a i bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ v predmetnej veci došlo k porušeniu spotrebiteľských predpisov žalovaným, potom logicky došlo k porušeniu povinnosti aj vo všetkých obdobných zmluvných vzťahoch žalovaného v danom období. Žalovanému sa oplatí riskovať súdny spor pokiaľ by to bolo tak, že bude povinný poškodeným spotrebiteľom vrátiť maximálne sumu bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom a popritom nahradiť iba symbolickú, bagateľnú sumu finančného zadosťučinenia.“

16. Potom podľa názoru súdu priznanie požadovaného finančného zadosťučinenia v rozsahu požadovaných 75% zo sumy vzniknutého bezdôvodného obohatenia (t. j. zo sumy 5.082,11 eur), o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil sa aj súdu javí byť preto primerané aj s ohľadom na majetkové postavenie žalovaného a jeho pozíciu na bankovom trhu na Slovensku a na potrebu naplniť nielen satisfakčnú ale i sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia.

17. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný a preto mu patrí plná náhrada trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej

inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník /§ 262 ods. 2 CSP/.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.